

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

25-

ASOCIATIA G.A.L. ULMUS MONTANA

48/brary

Ghidul Solicitantului

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

GHIDUL SOLICITANTULUI PENTRU ACCESAREA MASURII Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnica a potentialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurala (FEADR) si constituie un suport informativ complex pentru intocmirea proiectului conform cerintelor specifice ale PNDR.

Acest document nu este opozabil actelor normative nationale si comunitare. Ghidul Solicitantului prezinta regulile pentru pregatirea, intocmirea si depunerea cererii de finantare precum si modalitatea de selectie, aprobare si derulare a proiectului dumneavoastra. De asemenea, acesta contine lista indicativa a tipurilor de actiuni pentru care se acorda fonduri nerambursabile, documentele, avizele si acordurile pe care trebuie sa le prezentati, modelul Cererii de Finantare, precum si alte informatii utile realizarii proiectului si completarii corecte a documentelor.

Informatiile din Ghidul solicitantului se completeaza cu toate materialele postate pe site-ul propriu al Asociatiei G.A.L. ULMUS MONTANA www.galulmusmontana.ro precum si cu ghidurile si procedurile de lucru AFIR, aprobate prin Ordin de Ministru, postate pe site-ul www.afir.info.

Versiunea 03 din octombrie 2021

IMPORTANT!

Pentru a obtine informatiile cu caracter general, consultati materialele informative furnizate de Asociatia G.A.L. ULMUS MONTANA disponibile atat pe pagina web www.galulmusmontana.ro cat si la sediul GAL din incinta Casei de Cultura Buhusi, et.1, ors. Buhusi, str. Nicolae Balcescu, nr.1, jud. Bacau.

Prevederile ghidului solicitantului aferent masurii M4/6A se completeaza cu specificatiile tehnice prezentate in detaliu in PNDR precum si cu mentiunile din procedurile de implementare elaborate de AFIR si AM PNDR.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

1

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

-27-

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

CUPRINS

Capitolul 1	5
PREVEDERI GENERALE	5
Capitolul 2	7
DEPUNEREA PROIECTELOR	7
Capitolul 3	8
CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI	8
Capitolul 4	11
CONDITII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI	11
Capitolul 5	12
COSTURI ELIGIBILE SI NEELIGIBILE	12
Capitolul 6	16
PROCESUL DE EVALUARE SI SELECTIE	17
Capitolul 7	26
VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	26
Capitolul 8	27
COMPLETAREA, DEPUNEREA SI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANTARE	27
Capitolul 9	31
TIPURILE DE DOCUMENTE, AVIZE, AUTORIZATII SAU STUDII, DUPA CAZ, PE CARE SOLICITANTII SAU BENEFICIARII TREBUIE SA LE PREZINTE	31
Capitolul 10	36
CONTRACTAREA FONDURILOR	36
Capitolul 11	39
AVANSURILE	39
Capitolul 12	40
ACHIZITIILE	40
Capitolul 13	41
TERMENELE LIMITA SI CONDITIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATA A AVANSULUI SI A CELOR AFERENTE TRANSELOR DE PLATA	41
Capitolul 14	44
MONITORIZAREA PROIECTULUI	44

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

2

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împună creșterea
satului românesc

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

28
Istraru

DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

DEFINIȚII:

- Beneficiar** – persoana juridică / ONG care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- Cerere de Finanțare** – solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintea pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- Cofinanțare publică** – fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
- Derulare proiect** - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.
- Dosarul cererii de finanțare** – cererea de finanțare împreună cu documentele anexate.
- Eligibilitate** – îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația ce însoțește cererea de finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- Fisa măsurii/sub-măsurii** – document ce descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiție, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului;
- Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a sub-măsurii și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;
- Implementare proiect** – totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- Modernizare** – cuprinde lucrările de construcții-montaj și instalatii privind reabilitarea infrastructurii și/sau consolidarea construcțiilor, reutilizarea/dotarea, extinderea (dacă este cazul) aparținând tipurilor de investiții derulate prin măsură, care se realizează pe amplasamentele existente, fără modificarea destinației / funcționalității inițiale.
- Măsura/Sub-măsura** - definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);
- Politica Agricolă Comună (PAC)** – set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază preturi comune și organizări comune de piață;
- Reprezentantul legal** – persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare.
- Solicitant** – persoana juridică / ONG, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- Valoare eligibilă a proiectului** – suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

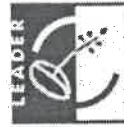
Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

3

Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR). Programul Național de Dezvoltare Rurală este implementat de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. PNDR este finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Valoarea neeligibila a proiectului – reprezinta suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii si / sau lucrari care sunt incadrate in Lista cheltuielilor neeligibile precizata in prezentul manual si, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate in calcul pentru stabilirea procentului de cofinantare publica; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de catre beneficiarul proiectului;

Valoare totala a proiectului – suma cheltuielilor eligibile si neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrari;

ABREVIERI:

- AFIR** – Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, institutie publica cu personalitate juridica, subordonata Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale – scopul AFIR il constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atat din punct de vedere tehnic, cat si financiar;
- APIA** – Agentia de Plati si Interventie in Agricultura – institutie publica subordonata Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale – deruleaza fondurile europene pentru implementarea masurilor de sprijin finantate din Fondul European pentru Garantare in Agricultura;
- CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finantarea Investitiilor Rurale, structura organizatorica la nivelul regiunilor de dezvoltare ale Romaniei a AFIR (la nivel national exista 8 centre regionale);
- FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala, este un instrument de finantare creat de Uniunea Europeana pentru implementarea Politicii Agricole Comune;
- GAL** – Grup de Actiune Locala;
- MADR** – Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale;
- OJFIR** – Oficiile Judetene pentru Finantarea Investitiilor Rurale, structura organizatorica la nivel judetean a AFIR (la nivel national exista 41 Oficii judetene);
- PNDR** – Programul National de Dezvoltare Rurala este documentul pe baza caruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si care respecta liniile directoare strategice de dezvoltare rurala ale Uniunii Europene
- SDL** – Strategie de dezvoltare locala

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

4

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc.

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

30
4/8/2019

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

Contributia masurii din SDL la domeniile de interventie

Masura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 – **Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor** și contribuie la domeniul de interventie **6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de munca.**

Activitățile non-agricole din zona G.A.L. ULMUS MONTANA sunt slab dezvoltate, funcțiile economice depinzând, aproape în întregime, de existența activităților agricole. Aceasta situație explică necesitatea creării de locuri de muncă alternative, precum și a surselor de venituri adiționale din activități non-agricole, alături de reorientarea forței de muncă spre activități non-agricole productive. Dezvoltarea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici reprezintă, în cazul de față, sursa cea mai semnificativă de creare de locuri de muncă/obținere de venituri în zona G.A.L. ULMUS MONTANA. Prin intermediul acestei măsuri, se încurajează dezvoltarea sectorului non-agricol din teritoriul GAL cu scopul obținerii unor servicii și produse locale non-agricole calitative, care să reflecte specificul și identitatea zonei G.A.L. ULMUS MONTANA.

Măsura este relevantă pentru teritoriul G.A.L. ULMUS MONTANA întrucât vizează dezvoltarea activităților non-agricole din zona cu scopul de a stimula creșterea economică, de a reduce sărăcia și de a crea noi locuri de muncă. Prin intermediul acestei măsuri se stimulează dezvoltarea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale din zona G.A.L. ULMUS MONTANA, ceea ce va determina creșterea gradului de atractivitate a zonei G.A.L. ULMUS MONTANA, reducându-se, totodată, tendința rezidenților (în special tinerii) de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice. Asadar, prezenta măsură aduce o valoare adăugată teritoriului G.A.L. ULMUS MONTANA întrucât stimulează dezvoltarea mediului de afaceri din zona GAL, contribuind la:

- crearea de activități non-agricole în zona;
- dezvoltarea activităților non-agricole existente;
- crearea de locuri de muncă;
- creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban.

Obiectivele generale și specifice ale măsurii

Obiectivul general al măsurii este următorul:

Măsura contribuie la obiectivul Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, lit.(c).

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

5

Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finanțat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Obiectiv(e) specific(e) al(e) masurii sunt urmatoarele:

- diversificarii activitatilor catre noi activitati non-agricole in cadrul gospodariilor agricole;
- dezvoltarea microintreprinderilor si intreprinderilor mici, respectiv obtinerea de venituri alternative pentru populatia din mediul rural si reducerea gradului de dependenta fata de sectorul agricol.

De asemenea, masura contribuie la **obiectivul transversal inovare** al Reg. (UE) 1305/2013. Masura este una inovativa intrucat vizeaza dezvoltarea sectorului non-agricol din zona G.A.L. ULMUS MONTANA cu scopul obtinerii unor servicii si produse locale non-agricole calitative, care sa reflecte specificul si identitatea zonei G.A.L. ULMUS MONTANA. Totodata, specificul inovativ al masurii este demonstrat de caracterul teritorial/local al interventiei, spatiul eligibil fiind format, in cazul acestei masuri, atat din UAT-uri comune cat si din UAT-uri orase mici cu o populatie de maxim 20.000 locuitori.

Contributia publica totala a masurii

Contributia publica totala alocata masurii, conform planului de finantare din strategia GAL, este de 705.225,12 euro, din care 124.582,58 euro sunt alocati masurii in cadrul apelului de selectie nr. 1/2021.

Tipul sprijinului

- Rambursarea costurilor eligibile suportate si platite efectiv de solicitant.
- Plati in avans, cu conditia constituirii unei garantii echivalente corespunzatoare procentului de 100% din valoarea avansului, in conformitate cu art.45(4) si art.63 ale Reg.(UE) 1305/2013.

Sumele aplicabile si rata sprijinului

- ✦ Valoarea sprijinului nerambursabil: minim 5.000 euro/proiect si maxim 124.582,58 euro/proiect;
- ✦ Rata sprijinului nerambursabil: maxim 90% din valoarea cheltuielilor eligibile.

Legislatia nationala si europeana aplicabila masurii

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013
- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013
- Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014
- Regulamentul (UE) nr. 808/2014
- Regulamentul (UE) nr. 1407/2013
- HG nr. 226/2015
- OUG nr. 49/2015
- OUG 44/2008
- Legea 346/2004

Aria de aplicabilitate a masurii (teritoriul acoperit de GAL)

Toate cheltuielile proiectului trebuie sa se realizeze pe teritoriul G.A.L. ULMUS MONTANA.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

6

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Capitolul 2

DEPUNEREA PROIECTELOR

Locul unde vor fi depuse proiectele

Proiectele vor fi depuse la sediul GAL ULMUS MONTANA din incinta Casei de Cultura Buhusi, et.1, ors. Buhusi, str. Nicolae Balcescu, nr.1, jud. Bacau.

Perioada de depunere a proiectelor

Proiectele se depun in perioada 22 octombrie 2021 – 22 noiembrie 2021.

Perioada alocata depunerii proiectelor respecta prevederile submasurii 19.2 conform carora: „Apelul de selectie se lanseaza cu minimum 30 de zile calendaristice inainte de data limita de depunere a proiectelor, in asa fel incat potentialii beneficiari sa aiba timp suficient pentru pregatirea si depunerea acestora.”

Alocarea pe sesiune

Alocarea pe sesiunea (apel nr. 1/2021 pe masura M4/6A) este de 124.582,58 euro ajutor public nerambursabil.

Punctajul minim pe care trebuie sa-l obtina un proiect pentru a putea fi finantat.

Minim 10 puncte

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

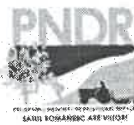
7

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

-33-

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Capitolul 3

CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI

In cadrul prezentei masuri sunt eligibile urmatoarele categorii de beneficiari:

Beneficiari directi:

- Micro-intreprinderi si intreprinderi neagricole mici existente si nou-infiintate (start-ups) din spatiul rural;
- Fermierii sau membrii unor gospodarii agricole (autorizati cu statut minim pe PFA) inclusiv tineri fermieri care au accesat Masura M2/2B - Instalarea tinerilor fermieri din zona G.A.L. ULMUS MONTANA care isi diversifica activitatea de baza agricola prin dezvoltarea unei activitati neagricole in zona rurala in cadrul intreprinderii deja existente, incadrabile in micro-intreprinderi si intreprinderi mici, cu exceptia persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiari indirecti:

- Persoanele din categoria populatiei active de pe teritoriul G.A.L. ULMUS MONTANA aflate in cautarea unui loc de munca;
- Consumatorii de produse si servicii neagricole de pe teritoriul G.A.L. ULMUS MONTANA;

Precizari cu privire la micro-intreprinderile si intreprinderile neagricole mici existente si nou-infiintate (start-ups) din spatiul rural care pot beneficia de finantare in cadrul prezentei masuri: Microintreprinderile si intreprinderile mici, atat cele existente cat si cele nou infiintate (start-ups), trebuie sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect in spatiul rural, punctul/punctele de lucru pentru activitatile aferente investitiei finantate prin proiect, trebuie sa fie amplasate in spatiul rural. In cazul in care activitatea propusa prin proiect se desfasoara la sediul social, acesta trebuie sa fie in mediul rural. Prin urmare, sediul social sau punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizeaza investitia pentru care se solicita finantare trebuie sa fie situate in spatiul rural. Solicitantul poate avea sediul social si alte puncte de lucru (care nu sunt aferente investitiei finantate prin FEADR) si in mediul urban.

Pentru actuala masura, spatiul rural este definit in mod specific in acord cu abordarea Leader ca fiind format din UAT-uri comune si UAT-uri orase mici cu o populatie de maxim 20.000 locuitori (definitie conform PNDR 2014-2020, Sectiunea 8 Descrierea masurilor selectate).

DETALIEREA CATEGORIILOR DE BENEFICIARI DIRECTI PREZENTATE ANTERIOR

Categoriile de solicitanti eligibili in cadrul prezentei masuri, in functie de forma de organizare, sunt:

- ✓ **Persoana fizica autorizata** (infiintata in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ **Intreprinderi individuale** (infiintate in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificarile si completarile ulterioare;

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

8

Proiect finantat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR). Programul National de Dezvoltare Rurala este implementat de Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale. PNDR este finantat de Uniunea Europeana si Guvernul Romaniei prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- ✓ **Intreprinderi familiale** (infiintate in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ **Societate in nume colectiv – SNC** (infiintata in baza Legii nr. 31/1990, cu modificarile si completarile ulterioare);
- ✓ **Societate in comandita simpla – SCS** (infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare);
- ✓ **Societate pe actiuni – SA** (infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare);
- ✓ **Societate in comandita pe actiuni – SCA** (infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare);
- ✓ **Societate cu raspundere limitata¹ – SRL** (infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare);
- ✓ **Societate comerciala cu capital privat** (infiintata in baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare);
- ✓ **Societate agricola** (infiintata in baza Legii nr. 36/1991) cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativa agricola de gradul 1 si societati cooperative mestesugaresti si de consum de gradul 1** (infiintate in baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevazute in actul constitutiv ca obiectiv desfasurarea de activitati neagricole;
- ✓ **Cooperativa agricola de grad 1** (infiintata in baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare si gestionare a terenurilor agricole si a efectivelor de animale.

Solicitantii eligibili trebuie sa se incadreze in categoria:

- Micro-intreprindere** – maximum 9 salariatii si realizeaza o cifra de afaceri anuala neta sau detin active totale de pana la 2 milioane euro, echivalent in lei.
- Intreprindere mica** – intre 10 si 49 de salariatii si realizeaza o cifra de afaceri anuala neta sau detin active totale de pana la 10 milioane euro, echivalent in lei.

IMPORTANT! Dovada incadrarii in categoria de micro-intreprindere sau intreprindere mica se face in baza **Declaratiei privind incadrarea intreprinderii in categoria intreprinderilor mici si mijlocii** si a **Calculului pentru intreprinderile partenere sau legate**, completate in conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea infiintarii si dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii, cu modificarile si completarile ulterioare. Daca exista neconcordanțe între verificarile realizate prin intermediul ONRC, Declaratia privind incadrarea intreprinderii in categoria intreprinderilor mici si mijlocii si calculul pentru intreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informatii suplimentare pentru corectarea acestora.

¹ In categoria SRL-uri este inclusa si microintreprinderea infiintata de intreprinzatorul debutant ("societate cu raspundere limitata - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea infiintarii si dezvoltarii microintreprinderilor de către intreprinzatorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acorda facilitati pentru microintreprinderile nou-infiintate, conduse de intreprinzatorii tineri, care desfasoara pentru prima data activitate economica, prin intermediul unei societati cu raspundere limitata, in conditiile Legii nr. 31/1990 privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare. Acordarea sprijinului nerambursabil pentru aceasta categorie de solicitanti se va face cu respectarea criteriilor privind incadrarea in ajutorul de minimis prevazute in Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum si in legislatia nationala in vigoare, respectiv incadrarea in plafonul maxim 200.000 Euro pe care o intreprindere unica ii poate primi pe o perioada de 3 ani.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împună creșterea
satului românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

In vederea identificarii relatiei in care se afla intreprinderea solicitanta cu alte intreprinderi, raportata la capitalul sau la drepturile de vot detinute ori la dreptul de a exercita o influenta dominanta, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Intreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, intreprinderile partenere la art. 4³ iar intreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea infiintarii si dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii. O intreprindere nu poate fi considerata micro-intreprindere sau intreprindere mica daca cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, in comun ori cu titlu individual, de catre una sau mai multe organisme ori colectivitati publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numarului mediu de salariati, cifra de afaceri neta anuala si activele totale sunt cele raportate in situatiile financiare aferente exercitiului financiar precedent, aprobate de adunarea generala a actionarilor sau asociatilor" conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Daca la data intocmirii situatiilor financiare anuale intreprinderea nu se mai incadreaza in plafoanele stabilite la art. 3 si 4, aceasta nu isi va pierde calitatea de intreprindere mica, mijlocie sau micro-intreprindere decat daca depasirea acestor plafoane se produce in doua exercitii financiare consecutive.", conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Se va verifica conditia de intreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru incadrarea in categoria de micro-intreprindere sau intreprindere mica.

Solicitantul trebuie sa respecte urmatoarele:

- sa fie persoana juridica romana;
- sa aiba capital 100% privat;
- sa actioneze in nume propriu;
- sa asigure surse financiare stabile si suficiente pe tot parcursul implementarii proiectului.

Solicitantii/beneficiarii pot depune proiecte in cadrul prezentei masuri, cu respectarea conditiilor din HG nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a masurilor programului national de dezvoltare rurala cofinantate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si de la bugetul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

36
Ybrady

Capitolul 4

CONDITII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Conform prevederilor PNDR 2014 – 2020, operatiunile implementate prin LEADER trebuie sa indeplineasca cel putin conditiile generale de eligibilitate prevazute in Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 si cele prevazute in cap. 8.1 din PNDR, inclusiv regulile de minimis (daca este cazul) si sa contribuie la atingerea obiectivelor stabilite in SDL.

Se vor respecta conditiile minime obligatorii pentru acordarea sprijinului prezentate in continuare:

- ✚ Solicitantul se incadreaza in categoria beneficiarilor eligibili iar actiunile pentru care se solicita finantare se incadreaza in categoria actiunilor eligibile. Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementarii proiectului trebuie sa fie efectuate pe teritoriul GAL.
- ✚ Sprijinul public nerambursabil acordat in cadrul acestei masuri va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, respectiv nu va depasi 200.000 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.
- ✚ In conformitate cu art. 45, alin (1) din R (UE) nr. 1305/2013, pentru a fi eligibile pentru sprijinul FEADR, operatiunile de investitii sunt precedate de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului, in conformitate cu dreptul specific respectivului tip de investitii, acolo unde investitiile pot avea efecte negative asupra mediului.
- ✚ Un solicitant poate depune si derula in acelasi timp mai multe proiecte de servicii si investitii in cadrul submasurii 19.2, sub conditia sa faca dovada existentei cofinantarii private, daca este cazul, cumulata pentru toate proiectele, cu respectarea conditiilor de eligibilitate ale programului, respectand regulile ajutoarelor de minimis (daca este cazul) si daca nu creeaza artificial conditiile necesare pentru a obtine in mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale in vigoare.
- ✚ Fata de informatiile prezentate anterior, beneficiarul trebuie sa respecte legislatia europeana si nationala aplicabila in vigoare si, de asemenea, documentele specifice de implementare

In acest sens, se vor respecta toate prevederile aferente masurii M4/6A din cadrul **Fisei de verificare a eligibilitatii pentru investitiile finantate in cadrul masurilor M3/2A,3A (Domeniile de interventie 2A si 3A) SI M4/6A (cu Metodologia de verificare aferenta).**

Pentru transparenta procesului de evaluare si selectie a proiectelor, pe pagina de internet a G.A.L. ULMUS MONTANA, www.galulmusmontana.ro, se regaseste publicata **Fisa de verificare a eligibilitatii pentru investitiile finantate in cadrul masurilor M3/2A,3A (Domeniile de interventie 2A si 3A) SI M4/6A (cu Metodologia de verificare aferenta)** - formular propriu GAL.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împună creștem
satul românesc.

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

Capitolul 5

COSTURI ELIGIBILE SI NEELIGIBILE

CHELTUIELI ELIGIBILE

În cadrul unui proiect, cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului stabilită în conformitate cu fișa măsurii din SDL aprobată de către AM PNDR, în limita valorii maxime a sprijinului din Anexa II din Reg. (UE) nr. 1305/2013. Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

Cheltuielile eligibile specifice (conform SDL)

Cheltuielile eligibile specifice prezentei măsuri vor respecta prevederile fișei măsurii din strategia de dezvoltare locală aprobată de către AM PNDR. Tipurile de cheltuieli eligibile se vor raporta la tipurile de investiții eligibile aferente măsurii. În conformitate cu fișa măsurii din SDL aprobată de către AM PNDR, sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în **investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole**, ca de exemplu:

✦ Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hârtie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;

✦ Industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente, fabricare produse electrice, electronice;

✦ **Investiții pentru activități meșteșugărești** (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lăinii, lemnului, pielii, realizarea de costume populare tradiționale etc);

✦ Investiții legate de furnizarea de servicii:

- servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
- servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
- servicii de consultanță, contabilitate, audit;
- activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice ;
- servicii tehnice, administrative, etc.

✦ Investiții pentru infrastructura în unitățile de primire turistică tip agro-turistice, proiecte de activități de agrement.

✦ **Investiții pentru producția de combustibil din biomasa** (ex: fabricare de peleti și brichete) în vederea comercializării.

Activitățile eligibile nu se limitează doar la exemplele prezentate anterior. Orice investiție în **crearea și dezvoltarea de activități neagricole** este eligibilă, dacă respectiva investiție respectă condițiile reglementate de prezentul ghid al solicitantului. **Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unuia sau mai multor coduri CAEN incluse în Anexele „Lista codurilor CAEN eligibile”, „Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor” (anexe disponibile pe pagina web a GAL) – maximum 5 coduri**, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Pentru activitatile eligibile in cadrul prezentei masuri, sunt eligibile urmatoarele categorii de cheltuieli:

- constructia, achizitia, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile;
- achizitionarea sau cumpararea prin leasing de masini si echipamente noi, in limita valorii pe piata a activului
- costurile generale ocazionate de cheltuielile mentionate la literele (a) si (b), precum onorariile pentru arhitecti, ingineri si consultanti, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economica si de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate. Aceste cheltuieli sunt eligibile daca vor fi realizate in limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevad si constructii-montaj si in limita a 5% pentru proiectele care prevad simpla achizitie.
- urmatoarele investitii intangibile: achizitionarea sau dezvoltarea de software si achizitionarea de brevete, licente, drepturi de autor, marci.

Important! Actiunile ce fac obiectul prezentei masuri sunt eligibile daca se realizeaza in spatiul rural definit in mod specific, in acord cu abordarea Leader, ca fiind format din UAT-uri comune si UAT-uri orase mici cu o populatie de maxim 20.000 locuitori (definitie conform PNDR 2014-2020, Sectiunea 8 Descrierea masurilor selectate).

Cheltuieli eligibile generale conform R. (UE) nr. 1305/2013

Pentru toate categoriile de investitii finantate in cadrul prezentei masuri, sunt eligibile costurile generale, conform art 45, alin 2 litera c) a R. (UE) nr. 1305/2013 precum onorariile pentru arhitecti, ingineri si consultanti, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economica si de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate. Aceste cheltuieli sunt eligibile daca vor fi realizate in limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevad si constructii-montaj si in limita a 5% pentru proiectele care prevad simpla achizitie. De asemenea, conform art 45 (2) (d) sunt eligibile, urmatoarele investitii intangibile: achizitionarea sau dezvoltarea de software si achizitionarea de brevete, licente, drepturi de autor, marci.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt: Cheltuieli pentru consultanta, proiectare, monitorizare si management, inclusiv onorariile pentru consultanta privind durabilitatea economica si de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si cele privind obtinerea avizelor, acordurilor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, prevazute in legislatia nationala.

Cheltuieli eligibile generale – conform prevederilor submasurii 19.2

In conformitate cu prevederile SM 19.2, cheltuielile eligibile generale vor respecta cerintele din:

- Cap. 8.1 din PNDR 2014-2020 – Dispozitii privind eligibilitatea cheltuielilor
- Hotarârea Guvernului nr. 226/2015 - Art. 24 - Reguli privind masura 19 "Dezvoltarea locala LEADER";
- Schema de ajutor de minimis - "Sprijin pentru implementarea actiunilor in cadrul strategiei de dezvoltare locala", aprobată prin Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 107/24.04.2017 si modificata prin Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 308/26.10. 2020;

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Masura M4/6A Investiții în activități non-agricole

39
Habrany

- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 - art. 45 privind investițiile, art. 46 privind investițiile în irigații, art. 60 privind eligibilitatea cheltuielilor, în mod specific prevederile cu privire la eligibilitatea cheltuielilor în cazul unor dezastre naturale, art. 61 privind cheltuielile eligibile, Cap. I – Măsuri (în funcție de tipul de operațiuni sprijinite prin măsura din SDL);
- Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 – art. 13 privind investițiile;
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 – art. 6 privind conformitatea cu dreptul Uniunii și legislația națională, Titlul IV Instrumente financiare al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 (art. 37 privind instrumentele financiare, art. 42 privind eligibilitatea cheltuielilor la închidere) și Cap. III al Titlului VII al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 (art. 65 privind eligibilitatea, art. 66 privind formele de sprijin, art. 67 privind tipuri de granturi și de asistență rambursabilă, art. 68 privind finanțarea forfetară pentru costuri indirecte și costuri cu personalul cu privire la granturile și asistență rambursabilă, art. 69 privind normele specifice de eligibilitate pentru granturi și asistență rambursabilă, art. 70 privind eligibilitatea operațiunilor în funcție de localizare, art. 71 privind caracterul durabil al operațiunilor).

ATENȚIE! În conformitate cu prevederile submasurii 19.2, vor fi considerate cheltuieli eligibile doar mijloacele de transport specializate pentru activitatea proiectului. Tot în conformitate cu prevederile submasurii 19.2, nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor care vizează activități non-agricole.

Cheltuieli eligibile generale – conform prevederilor HG 226/2015

Se vor avea în vedere inclusiv următoarele prevederi generale din cadrul HG 226/2015:

„Art. 7 (1) Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respecta prevederile art. 45 din regulament;
- b) sunt prevăzute sau rezulta din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții montaj.

(2) Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respecta prevederile alin. (1) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

(4) Costurile generale ale proiectului la care se referă alin. (1) trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOILTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

5% pentru proiectele care prevad investitii in achizitii, altele decat cele referitoare la constructii-montaj. Aceste cheltuieli, precum si cheltuielile de actualizare se detaliaza pentru fiecare masura in Ghidul solicitantului, iar procentul ce poate fi acordat se stabileste in functie de tipul si de complexitatea proiectului.

(5) Abrogat(a)

(6) Abrogat(a)

(7) Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice si/sau documentatiile de avizare a lucrarilor de interventie, aferente cererilor de finantare depuse de solicitantii publici pentru masuri/submasuri din PNDR 2014-2020 sau scheme de ajutor, trebuie intocmite potrivit prevederilor legale in vigoare.

[...]

Art. 8 (1) Fara a aduce atingere dispozitiilor art. 7 alin. (4), cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile daca:

- sunt realizate efectiv dupa data semnarii contractului de finantare sau deciziei AFIR de finantare si sunt in legatura cu indeplinirea obiectivelor investitiei/investitiilor fiecarei masuri/submasuri [...]
- sunt efectuate pentru realizarea investitiei cu respectarea rezonabilitatii costurilor;
- sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finantare semnat cu AFIR;
- sunt inregistrate in evidentele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile si sunt sustinute de originalele documentelor justificative, in conditiile legii.

(2) La solicitarea AFIR, beneficiarul este obligat sa furnizeze toate informatiile legate de contractori si subcontractori, potrivit cerintelor acesteia.

(3) In conditiile art. 48 din Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 809/2014 rezonabilitatea preturilor este asigurata, dupa caz, prin:

- respectarea limitelor de preturi din baza de date a AFIR astfel cum este prevazuta la art. 8 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 41/2014 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei pentru Finantarea Investitiilor Rurale, prin reorganizarea Agentiei de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit, aprobata prin Legea nr. 43/2015;
- respectarea prevederilor legislatiei in vigoare in materia achizitiilor publice[...]"

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de catre beneficiarul finantarii.

Cheltuieli neeligibile generale – conform prevederilor sub-masurii 19.2

In cadrul proiectului nu pot fi incluse operatiuni asimilabile Masurilor/Sub-masurilor excluse de la finantare prin Sub-masura 19.2, in conformitate cu prevederile fisei tehnice a acestei Sub-masuri. Conform fisei tehnice a Sub-masurii 19.2, prin LEADER nu pot fi finantate urmatoarele tipuri de operatiuni:

- Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatatilor si padurilor, precum si pentru vizite in exploatatii si in paduri (Art. 14/ Reg. (UE) 1305/2013, prevede la alin.(1) „Sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatatiei si a padurilor, precum si pentru vizite in exploatatii si in paduri”);
- Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatatiei si servicii de inlocuire in cadrul exploatatiei (Art. 15/ Reg. (UE) 1305/2013);

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
Împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- c) Investitii in dezvoltarea zonelor forestiere si ameliorarea viabilitatii padurilor (Art. 21 (a)/ Reg. (UE) 1305/2013);
- d) Platile pentru agromediu si clima (Art. 28/ Reg. (UE) 1305/2013);
- e) Agricultura ecologica (Art. 29/Reg. (UE) 1305/2013);
- f) Plati Natura 2000 si plati legate de Directiva-cadru privind apa (Art. 30/ Reg. (UE) 1305/2013);
- g) Plati pentru zone care se confrunta cu constrangeri naturale sau cu alte constrangeri specifice (Art. 31/ Reg. (UE) 1305/2013);
- h) Platile pentru bunastarea animalelor (Art. 33/ Reg. (UE) 1305/2013);
- i) Servicii de silvomediu, servicii climatice si conservarea padurilor (Art. 34/Reg. (UE) 1305/2013);
- j) Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art. 36 -39/ Reg. (UE) 1305/2013).

ATENTIE! Avand in vedere prevederile privind complementaritatea si demarcarea operatiunilor, in cazul unei suprapuneri geografice intre un FLAG si un GAL, POPAM va finanta zonele pescaresti si entitatile implicate in sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investitie in acest sector.

Cheltuieli neeligibile generale – conform Cap. 8.1 al PNDR 2014-2020

In cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, asa cum sunt acestea prevazute in Cap. 8.1 al PNDR 2014 – 2020. Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achizitionarea de bunuri si echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate inainte de semnarea contractului de finantare a proiectului cu exceptia:
  - costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate inainte de depunerea cererii de finantare;
  - cheltuielilor necesare implementarii proiectelor care presupun si infiintare/reconversie plantatii pomicole;
  - cheltuielilor pentru activitati pregatitoare aferente masurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate dupa depunerea cererii de finantare, conform art. 60 alin.(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- cheltuieli cu achizitia mijloacelor de transport pentru uz personal si pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investitiile ce fac obiectul dublei finantari care vizeaza aceleasi costuri eligibile;
- cheltuieli in conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 si anume:
  - a. dobanzi debitoare, cu exceptia celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subventii pentru dobanda sau a unei subventii pentru comisioanele de garantare;
  - b. achizitionarea de terenuri construite si neconstruite, cu exceptia celor prevazute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
  - c. taxa pe valoarea adaugata, cu exceptia cazului in care aceasta nu se poate recupera in temeiul legislatiei nationale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
    - in cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinantare a dobanzilor, cheltuielile generale si cheltuielile de asigurare.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

Capitolul 6

PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECTIE

Prevederi generale cu privire la evaluarea și selecția proiectelor

G.A.L. ULMUS MONTANA va evalua documentele și va selecta proiectele, pe baza criteriilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces de selecție transparent. În acest sens, G.A.L. ULMUS MONTANA va aplica criteriile de selecție adecvate specificului local, în conformitate cu prevederile SDL. G.A.L. ULMUS MONTANA va avea în vedere aplicarea criteriilor de eligibilitate și de selecție specifice măsurii M4/6A din SDL, prevăzute în fișa tehnică a măsurii din cadrul strategiei, așa cum au fost acestea aprobate de către DGDR AM PNDR, precum și criteriile generale de eligibilitate, valabile pentru tipul de proiect depus.

Selecția proiectelor aferente măsurilor din SDL se va realiza pe baza unei evaluări documentate, care va demonstra temeinicia și imparțialitatea deciziei privind selecția proiectelor, aplicând criteriile de selecție în conformitate cu prevederile fișelor măsurilor din SDL, adecvate specificului local, prin intermediul Comitetului de Selecție, alcătuit din membri ai parteneriatului local. Pentru asigurarea principiilor de transparență a procesului de selecție, GAL are obligația de a respecta condițiile minime obligatorii de publicitate, așa cum sunt acestea detaliate în ghidul solicitantului aferent SM 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii, stabiliți cu respectarea prevederilor SDL, vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare. Toate verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare elaborate la nivelul GAL, datate și semnate de experții evaluatori. Codificarea specifică a Cererii de finanțare, prevăzută în cadrul Manualului de procedură pentru implementarea Sub-măsurii 19.2, nu intră în atribuțiile GAL.

În etapa de evaluare și selecție a proiectelor, GAL va avea în vedere respectarea următoarelor aspecte:

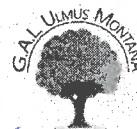
- promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârsta sau orientare sexuală;
- stabilirea unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează ca cel puțin 50% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri din mediul privat și societatea civilă.

Pentru măsura M4/6A, criteriile de selecție au fost stabilite în strategia de dezvoltare locală, sunt în conformitate cu specificul local din teritoriul GAL și fac posibilă prioritizarea proiectelor în funcție de contribuția fiecărei acțiuni la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL. În urma aplicării criteriilor de selecție, sprijinul va fi canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

48
48
48

Perioada de depunere a proiectelor

In vederea deschiderii sesiunilor de primire a proiectelor, GAL ULMUS MONTANA lanseaza pe plan local apeluri de selectie a proiectelor, conform prioritatilor descrise in strategie. La nivelul GAL ULMUS MONTANA se lanseaza apeluri de selectie cu perioada determinata pentru depunerea de proiecte.

Apelul de selectie se lanseaza cu minimum 30 de zile calendaristice inainte de data limita de depunere a proiectelor, in asa fel incat potentialii beneficiari sa aiba timp suficient pentru pregatirea si depunerea acestora.

Apelul de selectie se poate lansa cu minimum 10 zile calendaristice inainte de data limita de depunere a proiectelor la GAL numai in situatia in care acest apel de selectie va contine toate prevederile si informatiile care au facut obiectul ultimului apel de selectie pe masura respectiva, inclusiv punctajele pentru criteriile de selectie, cu exceptia alocarii financiare, fiind astfel respectat principiul transparentei.

Punctajul minim admis la finantare

Punctajul minim admis la finantare este de 10 puncte. Mai multe detalii cu privire la criteriile de selectie si punctajul acordat sunt prezentate in continuare:

Nr. Crt	Criterii de Selectie/Metodologia de verificare	Punctaj	Documente justificative in vederea punctarii criteriilor de selectie
1.	Solicitantul proiectului este un fermier care a accesat anterior Masura M2/2B si care intentioneaza sa isi diversifice activitatea de baza agricola prin dezvoltarea unei activitati neagricole in zona rurala.	10	Actele de infiintare ale solicitantului
	Va primi punctaj proiectul al carui solicitant este un fermier care a accesat anterior, la nivelul GAL Ulmus Montana, Masura M2/2B si care intentioneaza sa isi diversifice activitatea de baza agricola prin dezvoltarea unei activitati neagricole in zona rurala.	10	
2.	Numarul de locuri de munca create prin proiect <i>*Se vor puncta locurile de munca care includ contracte cu norma intreaga, incheiate pe o perioada de minim 1 an.</i> Important! Se vor respecta prevederile adresei AM PNDR nr. 216115/02.2018, dupa cum urmeaza: - Vor fi luate in considerare doar locurile de munca nou create prin proiect, nu si cele existente inaintea primirii finantarii si mentinute pe perioada de implementare si	Max 40	Studiul de fezabilitate/ Documentatia de avizare a lucrarilor de interventie/ Memoriu justificativ

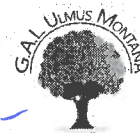
Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
sacul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

	<p>monitorizare a proiectului.</p> <p>- In cazul PFA si II, daca se incadreaza in categoria start-up (intreprindere infiintata in anul depunerii cererii de finantare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, dar care nu a desfasurat activitati pana in momentul depunerii acesteia), titularul PFA si II poate fi considerat loc de munca nou creat <u>cu conditia ca acesta sa fie mentionat in proiect ca loc de munca propus</u>, la care se pot adauga si celelalte locuri de munca previzionate in proiect, pentru care se vor incheia contracte de munca cu terte persoane.</p> <p>- In cazul IF, daca se incadreaza in categoria start-up, membrii unei familii semnatori ai acordului de constituire pot fi luati in calcul la cuantificarea locurilor de munca cu aceeasi conditie antementionata, respectiv ca acestia sa fie mentionati in proiect ca locuri de munca propuse. Dupa implementarea obiectivelor proiectului, locurile de munca nou create vor fi demonstrate prin declaratiile financiare si documentele fiscale ale membrilor semnatori ai acordului de constituire.</p> <p>- In cazul in care solicitantul PFA, II nu se incadreaza in categoria start-up, vor fi cuantificate doar locurile de munca propuse prin proiect pentru care se vor incheia contracte de munca.</p> <p>- In cazul oricarei forme de auto-angajare (titular PFA, titular II, membri semnatori ai acordului de constituire IF) se va avea in vedere obligativitatea pastrarii de catre beneficiar a unei evidente a programului de lucru si a perioadei de timp lucrate in vederea desfasurarii activitatii specifice, de ex. sub forma unei foi de prezenta (pontaj) sau a unui document cu valoare echivalenta.</p>		<p>45</p> <p>46</p>
	Prin proiect se creeaza 1 loc de munca.	20	
	Prin proiect se creeaza 2 sau mai multe locuri de munca.	40	
3.	<p>Proiecte care contribuie la promovarea identitatii locale, a traditiilor si obiceiurilor specifice zonei</p> <p>Se acorda punctaj daca proiectul contribuie la promovarea identitatii locale, a traditiilor si obiceiurilor specifice zonei (de exemplu: prin proiect se obtin produse non-agricole traditionale etc).</p>	25	<p>25</p> <p>Studiul de fezabilitate/ Documentatia de avizare a lucrarilor de interventie/ Memoriu justificativ</p>

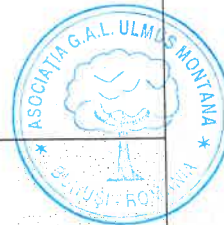
Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

45
48/2019

	Se vor prezenta în SF/DALI/MJ informații detaliate cu privire la modalitatea prin care proiectul contribuie la promovarea identității locale, a tradițiilor și obiceiurilor specifice zonei.		
4.	Proiecte care promovează activități meșteșugărești, de artizanat	15	Studiul de fezabilitate/ Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție/ Memoriu justificativ
	Se acorda punctaj dacă proiectul promovează activități meșteșugărești, de artizanat.		
	Se vor prezenta în SF/DALI/MJ informații detaliate cu privire la activitățile meșteșugărești, de artizanat ce fac obiectul proiectului (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lăinii, lemnului, pielii, realizarea de costume populare tradiționale etc).	15	
5.	Proiecte ai caror solicitanți nu au obținut anterior sprijin financiar pentru operațiuni similare	10	Cererea de finanțare (Secțiunea C, Finanțări nerambursabile obținute sau solicitate), Declaratia pe proprie răspundere a beneficiarului că nu a obținut anterior sprijin financiar pentru operațiuni similare
	Se acorda punctaj dacă solicitantul proiectului nu a obținut anterior sprijin financiar pentru operațiuni similare.	10	
TOTAL		100	

Departajarea proiectelor care au primit același punctaj se realizează prin aplicarea următoarelor criterii de departajare:

Criterii de departajare (inclusiv metodologia de verificare)

Criterii de departajare
<p>Criteriul de departajare 1 – Numarul de locuri de munca create prin proiect Va avea prioritate proiectul prin care se creează mai multe locuri de munca.</p> <p>Dacă în urma aplicării criteriului de departajare 1, proiectele vor avea în continuare același punctaj, se va aplica criteriul de departajare 2.</p>
<p>Criteriul de departajare 2 – Vechimea solicitantului Va avea prioritate solicitantul, persoana juridică, care are o vechime mai mare. Vechimea se va calcula prin raportare la data înființării care apare menționată pe documentele care atestă forma de organizare a solicitantului.</p>

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuția acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Primirea si evaluarea proiectelor depuse, inclusiv termenele stabilite

Procesul de evaluare si selectie a proiectelor la nivel de GAL implica Echipa de implementare a SDL, Comitetul de Selectie a proiectelor si Comisia de Contestatii. Echipa de implementare a SDL verifica, pentru proiectele depuse la nivel de GAL, conformitatea, eligibilitatea si indeplinirea criteriilor de selectie, prin responsabilii desemnati in acest sens. Comitetul de Selectie a proiectelor decide cu privire la selectia proiectelor depuse, prin membrii stabiliti de catre organele de conducere ale GAL iar Comisia de Contestatii solutioneaza contestatiile prezentate, fiind formata din membri GAL diferiti de cei ai Comitetului de Selectie.

Proiectele se inregistreaza la secretariatul GAL, in cadrul apelului de selectie in curs. Responsabilii din echipa de implementare a SDL verifica conformitatea si eligibilitatea proiectului si completeaza, in acest sens, fisele de verificare aferente. Controlul conformitatii consta in verificarea Cererii de Finantare si anume daca este corect completata, daca este prezentata in format tiparit si electronic, daca anexele tehnice si administrative sunt prezentate in numarul de exemplare solicitate prin ghid precum si valabilitatea acestora. Verificarea eligibilitatii consta in: verificarea eligibilitatii solicitantului, a criteriilor de eligibilitate (ale proiectului), a bugetului indicativ si a documentelor anexate. In situatia in care exista criterii de eligibilitate care necesita lamuriri suplimentare, se intocmeste o fisa de solicitare a informatiilor suplimentare, prin care se cer solicitantului respectivele informatii. Pentru proiectele conforme si eligibile, in functie de sistemul de punctaj stabilit, se efectueaza evaluarea criteriilor de selectie prin acordarea unui numar de puncte si se completeaza fisa de verificare aferenta.

Toate verificarile efectuate de catre evaluatori vor respecta principiul de verificare "4 ochi", respectiv vor fi semnate de catre doi experti. Fiecare persoana implicata in procesul de evaluare si selectie a proiectelor de la nivelul GAL (evaluatori, membrii Comitetului de Selectie si membrii Comisiei de solutionare a contestatiilor) are obligatia de a respecta prevederile OG nr. 66/2011 privind evitarea conflictului de interese si prevederile Cap. XII al SDL - "Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislatiei nationale".

In acest sens, premergator procesului de evaluare si selectie, persoanele de la nivelul GAL (inclusiv expertii cooptati, in cazul externalizarii serviciilor de evaluare) implicate in acest proces vor completa o declaratie pe proprie raspundere privind evitarea conflictului de interese.

Daca pe parcursul implementarii strategiei, in cadrul procesului de evaluare si selectie la nivelul GAL a unor proiecte, apar situatii generatoare de conflict de interese, expertul GAL/expertul cooptat este obligat sa se abtina de la luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii si sa informeze managerul GAL, in vederea inlocuirii cu un alt expert evaluator.

Evaluarea conformitatii, eligibilitatii si a criteriilor de selectie se realizeaza in maxim 30 zile lucratoare de la data finalizarii apelului de selectie in curs.

Modalitatea de prezentare a rezultatului evaluarii (raport de evaluare, notificari etc)

La nivelul GAL ULMUS MONTANA se lanseaza apeluri de selectie cu perioada determinata pentru depunerea de proiecte iar evaluarea conformitatii, eligibilitatii si a criteriilor de selectie pentru proiectele depuse se realizeaza pentru fiecare apel de selectie lansat, cu respectarea termenelor mentionate in cadrul Procedurii detaliate de evaluare si selectie a proiectelor.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
Împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Dupa evaluarea conformitatii, eligibilitatii si a criteriilor de selectie pentru proiectele depuse (respectiv dupa completarea fiselor de evaluare aferente), se intocmeste un raport de evaluare semnat de catre reprezentantul legal al grupului de actiune locala. Raportul de evaluare se intocmeste in maxim 5 zile lucratoare de la intocmirea tuturor fiselor de evaluare a conformitatii, eligibilitatii si criteriilor de selectie, pentru proiectele depuse in sesiunea respectiva. Raportul de evaluare se publica atat la sediul GAL, cat si pe pagina web a GAL. Referitor la notificarea beneficiarilor, ea se va realiza dupa parcurgerea etapei de selectie a proiectelor, mai multe detalii in acest sens fiind mentionate in continuare.

Modalitatea de desfasurare a procesului de selectie a proiectelor

Dupa evaluarea conformitatii, eligibilitatii si a criteriilor de selectie pentru proiectele depuse in cadrul unui apel de selectie, respectiv dupa intocmirea raportului de evaluare, la nivel de GAL se realizeaza selectia proiectelor. Selectia proiectelor se efectueaza de catre Comitetul de Selectie al GAL si parcurge, in mod obligatoriu, toate etapele prevazute in Cap. XI al SDL – "Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL" aprobata de catre DGDR AM PNDR, inclusiv etapa de solutionare a contestatiilor.

Comitetul de selectie al GAL trebuie sa se asigure de faptul ca proiectul ce urmeaza a primi finantare raspunde obiectivelor propuse in SDL si se incadreaza in planul financiar al GAL. Proiectele care nu corespund obiectivelor si prioritatilor stabilite in SDL pe baza careia a fost selectat GAL nu vor fi selectate in vederea depunerii la AFIR.

Rezultatele procesului de selectie se consemneaza in Raportul de selectie care va fi semnat de catre toti membrii prezenti ai Comitetului de Selectie (reprezentanti legali sau alte persoane mandatate in acest sens de catre respectivele entitati juridice, in conformitate cu prevederile statutare), specificandu-se apartenenta la mediul privat sau public – cu respectarea precizarilor din PNDR, ca partea publica sa reprezinte mai putin de 50%, iar organizatiile din mediul urban sa reprezinte mai putin de 25%. De asemenea, Raportul de selectie va prezenta semnatura reprezentantului CDRJ, care supervizeaza procesul de selectie. Avizarea Raportului de selectie de catre reprezentantul CDRJ reprezinta garantia faptului ca procedura de selectie a proiectelor s-a desfasurat corespunzator si s-au respectat principiile de selectie din fisa masurii din SDL, precum si conditiile de transparenta care trebuiau asigurate de catre GAL. Raportul de selectie va fi datat, avizat si de catre Presedintele GAL/Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat in acest sens.

In vederea asigurarii transparente procesului de selectie realizat la nivelul GAL, raportul de selectie va fi facut public atat la sediul GAL cat si pe pagina de web a GAL. In baza Raportului de Selectie, GAL va transmite o notificare beneficiarului cu privire la rezultatul procesului de evaluare si selectie. Notificarea va purta semnatura Reprezentantului legal GAL si va fi transmisa de GAL cu confirmare de primire din partea solicitantului.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

Componenta și obligațiile comitetului de selecție și a comitetului de soluționare a contestațiilor
Comitetul de Selecție decide în ceea ce privește selectarea proiectelor prin „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, sunt prezenți în momentul selecției cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% din mediul privat și societatea civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%.

Dacă unul dintre proiectele depuse aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, membrul în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. Comitetul de Selecție întocmește un Raport de Selecție în care sunt înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate și valoarea acestora.

Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la ședințele Comitetului de Selecție va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR.

Comitetul de Selecție GAL ULMUS MONTANA are minim 7 membri, însă nici partenerii publici, nici un singur grup de interese nu deține mai mult de 49% din drepturile de vot, parteneri privați și societatea civilă (inclusiv persoane fizice relevante) reprezintă minim 51%, iar persoanele fizice maxim 5% din total parteneri, dacă va fi cazul. Entitățile provenite din mediul urban și cele din afara teritoriului GAL reprezintă maximum 25% din total membri. Structura Comitetului de Selecție GAL ULMUS MONTANA (stabilită de către membrii parteneriatului) este următoarea:

Tabel cu componenta Comitetului de Selecție:

PARTENERI PUBLICI 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Comuna Beresti-Tazlău	Membru	Public / Rural
Comuna Strugari	Membru	Public / Rural
Comuna Solont	Membru	Public / Rural
PARTENERI PRIVATI 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
II Albert Corina	Membru	II / Rural - Creșterea bovinelor de lapte
II Filip Emanuel Dionisie	Membru	II / Rural - Lucrări de pregătire a terenului
SC Dageli 2007 SRL	Membru	SRL / Rural - Baruri
SOCIETATE CIVILA 14,28%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Asociația Crescătorilor De Bovine - Bruna Carpatina	Membru	ONG / Rural - Creșterea animalelor
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum 5%)		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
nu este cazul	-	-

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARI RURALE

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Tabel cu componenta Comitetului de Selectie, membri supleanti:

PARTENERI PUBLICI 42,86 %		
Partener	Functia in CS	Tip /Observatii
Comuna Magiresti	Membru supleant	Public / Rural
Comuna Sanduleni	Membru supleant	Public / Rural
Comuna Blagesti	Membru supleant	Public / Rural
PARTENERI PRIVATI 42,86 %		
Partener	Functia in CS	Tip /Observatii
SC Caspy Grup Srl	Membru supleant	SRL/ Urban - Baruri ai alte activitati de servire a bauturilor
Il Rusu Cristina	Membru supleant	PFA / Rural - Cresterea ovinelor si caprinelor
Il Andrian Elena Simona	Membru supleant	II / Rural - Activitati inchiriere si leasing cu masini si echipamente agricole
SOCIETATE CIVILA 14,28 %		
Partener	Functia in CS	Tip /Observatii
Asociatia Siminocol	Membru supleant	ONG / Rural - Activitati culturale si traditii
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum 5%)		
Partener	Functia in CS	Tip /Observatii
nu este cazul	-	-

Desfasurarea procedurii de solutionare a contestatiilor, inclusiv perioada si locatia de depunere a contestatiilor, comunicarea rezultatelor

Beneficiarii ale caror proiecte nu au fost selectate pot depune o contestatie la sediul GAL din incinta Casei de Cultura Buhusi, et.1, ors. Buhusi, str. Nicolae Balcescu, nr.1, jud. Bacau. Depunerea contestatiilor la nivel de GAL se va face in maxim 5 zile lucratoare de la primirea notificarii cu privire la proiectul evaluat, transmisa de GAL solicitantului finantarii. Vor fi considerate contestatii si analizate doar acele solicitari care contesta elemente tehnice sau legale cu privire la criteriile de eligibilitate si selectie. Nu se depun contestatii cu privire la conformitatea proiectului, avand in vedere ca solicitantul semneaza de luare la cunostinta pe fisa de verificare a conformitatii intocmita la nivel de GAL. Contestatiile, semnate de solicitant, vor fi depuse personal sau prin procura notariala la sediul GAL din incinta Casei de Cultura Buhusi, et.1, ors. Buhusi, str. Nicolae Balcescu, nr.1, jud. Bacau in intervalul orar 08.00-12.00.

In vederea solutionarii contestatiilor depuse, la nivelul GAL-ului se constituie o Comisie de Solutionare a Contestatiilor formata dintr-un numar impar de membri, altii decat membrii Comitetului de Selectie GAL.

Comisia de Solutionare a Contestatiilor decide asupra rezultatului contestatiilor cu votul majoritatii simple a membrilor prezenti, in urma analizarii contestatiilor depuse. Lucrarile Comisiei de Solutionare a Contestatiilor se consemneaza intr-un Raport de Contestatii ce contine rezultatul

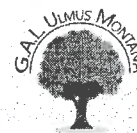
Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

verificarii contestatiilor depuse, raport care va fi facut public. Rezultatul analizei contestatiei este adus la cunostinta contestatarului in maxim de 30 de zile calendaristice de la data depunerii contestatiei.

Mai multe detalii cu privire la depunerea si solutionarea contestatiilor se regasesc in cadrul Procedurii de Solutionare a Contestatiilor disponibila pe pagina web a Asociatiei G.A.L. ULMUS MONTANA, www.galulmusmontana.ro.

Perioada de elaborare a raportului de selectie si a raportului de solutionare a contestatiilor

Raportul de selectie se intocmeste si se publica la sediul GAL si pe pagina web a GAL in maxim 15 zile lucratoare de la data intocmirii raportului de evaluare. In maxim 5 zile lucratoare de publicarea raportului de selectie se vor transmite solicitantilor notificari cu privire la rezultatul procesului de evaluare si selectiei.

Beneficiarii ale caror proiecte nu au fost selectate pot depune o contestatie la sediul GAL in maxim 5 zile lucratoare de la primirea notificarii cu privire la proiectul evaluat.

Raportul de solutionare a contestatiilor se intocmeste si se publica la sediul GAL si pe pagina web a GAL in maxim de 30 de zile de la depunerea contestatiei.

Alte informatii cu privire la evaluarea si selectia proiectelor

Modalitatea de numerotare a apelurilor de selectie se regasesc detaliata in cadrul Procedurii detaliate de evaluare si selectie proiecte.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
Împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

51-
4/3/2017

Capitolul 7

VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul acordat prin aceasta masura poate lua oricare din urmatoarele forme:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate si platite efectiv;
- Plati in avans, cu conditia constituirii unei garantii bancare sau a unei garantii echivalente corespunzatoare procentului de 100 % din valoarea avansului, in conformitate cu art. 45 (4) si art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai in cazul proiectelor de investitii.

Prin intermediul prezentei masuri se acorda o valoare a ajutorului nerambursabil de minim 5.000 Euro/proiect si de maxim 124.582,58 euro/proiect. Rata sprijinului nerambursabil este de maxim 90% din valoarea cheltuielilor eligibile. Valoarea si rata sprijinului nerambursabil respecta prevederile din strategia de dezvoltare locala a G.A.L. ULMUS MONTANA.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

Capitolul 8

COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanțare), legate într-un dosar, astfel încât să nu permită detasarea și/sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în anexa la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.galulmusmontana.ro

ATENȚIE! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Atenție ! Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două anexe la Cererea de Finanțare este obligatorie.

8.1. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

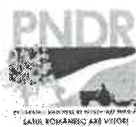
Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detasarea și/sau înlocuirea documentelor. Opisul va fi numerotat cu pagina 0. Referințele din cererea de finanțare vor trebui să corespundă cu numărul paginii la care se află documentele din Dosarul Cererii de Finanțare. Pentru asigurarea transparenței, pe pagina web a GAL se regăsește publicată **Fisa de verificare a conformității (formular propriu GAL)**, document ce prezintă în detaliu modalitatea de verificare a conformității dosarului cererii de finanțare.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

IMPORTANT! In cazul proiectelor de investitii, BUGETUL INDICATIV, Anexa A1 Deviz financiar-Capitolul 3, Anexa A2 DEVIZ PE OBIECT, Anexa A3 Deviz capitolul 2 si Deviz capitolul 5 vor fi completate in functie de actul normativ care a stat la baza intocmirii SF/DALI, prin folosirea butonului "Continutul cadru al documentatiei tehnico economice HG 28/2008 sau HG 907/2016", plasat in pagina 1 a cererii de finantare.

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri in avans (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurala acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala, cu modificarile si completarile ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1305/2013, cu modificarile si completarile ulterioare si, respectiv, ale H.G. nr. 226/2015, cu modificarile si completarile ulterioare.

Beneficiarul poate opta pentru obtinerea unui avans prin bifarea casutei corespunzatoare in Cererea de finantare. Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finantare, are posibilitatea de a solicita obtinerea avansului ulterior semnarii Contractului de Finantare FEADR.

8.2. DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANTARE

Dosarul Cererii de Finantare ce cuprinde Cererea de Finantare completata si documentele atasate (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finantare) va fi depus la sediul GAL in format letric in original – 2 exemplare, impreuna cu formatul electronic (CD – 2 exemplare, care vor cuprinde scan-ul cererii de finantare). Copia scanata a documentelor atasate cererii de finantare va fi prezentata alaturi de forma electronica a cererii de finantare. Copia scanata va cuprinde fisierele scanate conform listei documentelor, precum si exemplarul editabil al cererii de finantare.

Pentru acele documente care raman in posesia solicitantului, copiile depuse in Dosarul cererii de finantare trebuie sa contina mentiunea „Conform cu originalul”. In vederea incheierii contractului de finantare, solicitantii declarati eligibili vor trebui sa prezinte obligatoriu documentele specifice precizate in cadrul cererii de finantare in original, in vederea verificarii conformitatii.

Pe durata procesului de evaluare, solicitantii si personalul GAL vor respecta legislatia incidenta, precum si versiunea Ghidului de implementare si a Manualului de procedura pentru Sub masura 19.2, in vigoare la momentul publicarii apelului de selectie de catre GAL. In situatia in care, pe parcursul derularii apelului de selectie intervin modificari ale legislatiei, perioada aferenta sesiunii de depunere va fi prelungita pentru a permite solicitantilor depunerea proiectelor in conformitate cu cerintele apelului de selectie adaptate noilor prevederi legislative.

8.3. VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANTARE

Dosarul Cererii de Finantare se depune la sediul GAL in original – 2 exemplare, impreuna cu formatul electronic (CD – 2 exemplare, care va cuprinde scan-ul cererii de finantare). Verificarea dosarului cererii de finantare cuprinde urmatoarele etape:

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

54
Ustariu

Etapa 1: Verificarea conformitatii proiectului

Controlul conformitatii consta in verificarea Cererii de Finantare:

- daca este corect completata;
- prezentata atat in format tiparit, cat si in format electronic;
- daca anexele tehnice si administrative cerute sunt prezente in numarul de exemplare solicitate prin ghid precum si valabilitatea acestora (daca este cazul).

In urma verificarii conformitatii, se va intocmi **Fisa de verificare a conformitatii** (formular propriu GAL, disponibil pe pagina de internet a GAL). In etapa de verificare a conformitatii, se vor respecta urmatoarele reglementari:

- Fisa de verificare a conformitatii trebuie sa fie datata si sa prezinte numele si semnatura a doi experti implicati in procesul de evaluare a proiectelor.
- GAL poate solicita informatii sau documente suplimentare oricand pe parcursul verificarii conformitatii proiectului, daca se considera necesar. Solicitarile de informatii transmise vor purta semnatura Reprezentantului legal al GAL.
- In cazul in care expertul vericator descopera o eroare de forma, proiectul nu este considerat neconform. **Errorile de forma** sunt erorile facute de catre solicitant in completarea Cererii de Finantare care sunt descoperite de expertii vericatori dar care, cu ocazia verificarii conformitatii, pot fi corectate de catre acestia din urma pe baza unor dovezi/ informatii prezentate explicit in documentele anexate Cererii de Finantare.
- Solicitantul este invitat sa revina la sediul GAL dupa evaluarea conformitatii pentru a fi instiintat daca Cererea de Finantare este conforma sau sa i se explice cauzele neconformitatii. Solicitantul are obligatia de a lua la cunostinta prin semnatura fisa de verificare a conformitatii.
- Aceeasi cerere de finantare poate fi depusa de maximum doua ori la nivel de GAL, in cadrul aceleiasi sesiuni de proiecte. In cazul in care concluzia verificarii conformitatii este de doua ori „neconform”, Cererea de finantare se returneaza solicitantului, iar acesta poate redepune proiectul la urmatorul Apel de selectie lansat de GAL, pe aceeasi masura.
- Solicitantul care a renuntat, in cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finantare conforma, nu o mai poate redepune in aceeasi sesiune.

Dupa verificarea conformitatii pot exista doua variante:

- Cererea de Finantare este declarata neconforma;
- Cererea de Finantare este declarata conforma.

Daca proiectul este declarat conform, se trece la urmatoarea etapa de verificare.

Etapa 2: Verificarea eligibilitatii proiectului (eligibilitatii tehnice si financiare)

In urma verificarii eligibilitatii, se va intocmi **Fisa de verificare a eligibilitatii** (formular propriu GAL, disponibil pe pagina de internet a GAL). In etapa de verificare a eligibilitatii se vor avea in vedere urmatoarele reglementari:

- Verificarea eligibilitatii este facuta pe baza documentelor depuse de solicitant si consta in:
  - verificarea eligibilitatii solicitantului;
  - verificarea criteriilor de eligibilitate (ale proiectului);
  - verificarea bugetului indicativ si a documentelor anexe.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
sătul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- Fisa de verificare a eligibilitatii trebuie sa fie datata si sa prezinte numele si semnatura a doi experti implicati in procesul de evaluare a proiectelor.
- GAL poate solicita informatii sau documente suplimentare oricand pe parcursul verificarii eligibilitatii proiectului, daca se considera necesar. Solicitarile de informatii transmise vor purta semnatura Reprezentantului legal al GAL.

Expertul vericator este obligat sa solicite informatii suplimentare in etapa de verificare a eligibilitatii, daca este cazul, in urmatoarele situatii:

- necesitatea prezentarii unor clarificari sau documente suplimentare, fara inlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finantare. Se accepta orice informatii si alte documente care certifica o stare existenta la momentul depunerii cererii de finantare, care vin in sustinerea si clarificarea informatiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii de finantare;
- informatiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informatii contradictorii in cadrul documentelor aferente cererii de finantare;
- prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respecta formatul standard (nu sunt conforme);
- necesitatea corectarii bugetului indicativ;
- in cazul in care expertul are o suspiciune legata de crearea unor conditii artificiale.

ATENȚIE! Nu este permisa incadrarea in subcap. 4.1 Constructii si instalatii, atat a unor cheltuieli eligibile cat si a unor cheltuieli neeligibile, fara a fi detaliate in devizele pe obiect, distinct, lucrarile/spatiile/instalatiile corespunzatoare categoriilor de cheltuieli. Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

In cazul in care documentele din Cererea de Finantare nu sunt in conformitate cu mentiunile din cadrul **Capitolului 9 Tipurile de documente, avize, autorizatii sau studii, dupa caz, pcare solicitantii sau beneficiarii trebuie sa le prezinte**, Cererea de finantare va fi declarata neeligibila.

In urma verificarii eligibilitatii, pot exista doua situatii:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil.

Daca proiectul este declarat eligibil, se trece la urmatoarea etapa de verificare.

Etapa 3: Verificarea criteriilor de selectie aferente proiectului

In urma verificarii eligibilitatii, se va intocmi **Fisa de verificare a criteriilor de selectie** (formular propriu GAL, disponibil pe pagina de internet a GAL). In etapa de verificare a criteriilor de selectie se vor avea in vedere urmatoarele reglementari:

- Suma maxima acordata criteriilor de selectie nu trebuie sa depaseasca 100 de puncte.
- Criteriile de selectie, punctajul minim/maxim acordat pentru fiecare criteriu in parte sunt detaliate in ghidul solicitantului, la **Capitolul 6 Selectia proiectului**.

Dupa parcurgerea celor 3 etape prezentate anterior se realizeaza selectia proiectelor la nivel de GAL, in conformitate cu prevederile Capitolului 6.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

56
Habrany

Capitolul 9

TIPURILE DE DOCUMENTE, AVIZE, AUTORIZATII SAU STUDII, DUPA CAZ, PE CARE SOLICITANTII SAU BENEFICIARII TREBUIE SA LE PREZINTE

Dosarul cererii de finantare va cuprinde cererea de finantare (disponibila, in format electronic, pe pagina de internet a GAL-ului) impreuna cu documentele anexa. Mai multe detalii, acest sens, sunt prezentate in continuare.

Lista documentelor necesare depunerii proiectului (numerotate conform pozitiei din cererea de finantare)

Documentele obligatorii care trebuie atasate Cererii de finantare pentru intocmirea proiectului sunt:

1. a). Memoriu Justificativ(MJ)/Studiul de Fezabilitate(SF)/Documentatie de avizare a lucrarilor de interventie(DALI), prezentat si completat in conformitate cu prevederile legale in vigoare. Se poate utiliza modelul de studiu de fezabilitate publicat de AFIR pentru submasura 6.4.

In cazul proiectelor care prevad constructii – montaj se intocmeste SF/ DALI elaborat conform HG 28/2008 sau conform HG 907/2016. In cazul proiectelor fara constructii-montaj, se poate depune Memoriu Justificativ sau Studiu de Fezabilitate in care vor fi completate doar punctele care vizeaza acest tip de investitie.

Atentie! In situatia in care se regasesc in Studiul de Fezabilitate informatii identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare si asistenta tehnica sau neeligibilitatea daca nu se dovedeste o particularizare la specificul proiectului.

In cazul in care solicitantul realizeaza in regie proprie constructiile in care va amplasa utilajele achizitionate prin investitia FEADR, cheltuielile cu realizarea constructiei vor fi trecute in coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism si va intocmi Studiul de Fezabilitate.**

In cazul proiectelor care prevad modernizarea / finalizarea constructiilor existente/ achizitii de utilaje cu montaj **care schimba regimul de exploatare a constructiei existente**, la Studiul de Fezabilitate se ataseaza:

1b) Expertiza tehnica de specialitate asupra constructiei existente

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrarilor (numai in cazul constructiilor nefinalizate)

2.1 Situatiile financiare (bilant – formularul 10, contul de profit si pierderi - formularul 20, formularele 30 si 40), precedente anului depunerii proiectului inregistrate la Administratia Financiara in care rezultatul operational (rezultatul de exploatare din contul de profit si pierdere - formularul 20) sa fie pozitiv (inclusiv 0) . In cazul in care solicitantul este infiintat cu cel putin doi ani

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

financiar înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două situații financiare. Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0)

Sau

2.3 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:
Declarație privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțea la judecată sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res judecată, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

c) Dreptul de suprafață contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

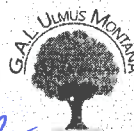
Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Documentele de la punctele a, b si c de mai sus vor fi insotite de **documente cadastrale si documente privind inscrierea imobilelor in evidentele de cadastru si carte funciara (extras de carte funciara pentru informare din care sa rezulte inscrierea dreptului in cartea funciara, precum si incheierea de carte funciara emisa de OCPI)**, in termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile inaintea depunerii proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achizitie de masini si/sau utilaje fara montaj sau al caror montaj nu necesita lucrari de constructii si/sau lucrari de interventii asupra instalatiilor existente (electricitate, apa, canalizare, gaze, ventilatie, etc.), se vor prezenta inscrisuri valabile pentru o perioada de cel putin 10 ani incepand cu anul depunerii cererii de finantare care sa certifice, dupa caz:

- dreptul de proprietate privata,
- dreptul de concesiune,
- dreptul de superficie,
- dreptul de uzufruct;
- dreptul de folosinta cu titlu gratuit;
- imprumutul de folosinta (comodat)
- dreptul de inchiriere/locatiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locatiune/inchiriere, contract de comodat.

Definitiiile drepturilor reale/ de creanta si ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate in acceptiunea Codului Civil in vigoare la data lansarii prezentului ghid.

Inscrisurile mentionate la punctul 3.2 se vor depune respectand una dintre cele 2 conditii (situatii) de mai jos:

A. vor fi insotite de:

-Documente cadastrale si documente privind inscrierea imobilelor in evidentele de cadastru si carte funciara (extras de carte funciara pentru informare din care sa rezulte inscrierea dreptului in cartea funciara, precum si incheierea de carte funciara emisa de OCPI), in termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile inaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi incheiate in forma autentica de catre un notar public sau emise de o autoritate publica sau dobandite printr-o hotarare judecatoreasca.

Atentie! Nu se accepta documente cu incheiere de data certa emise de catre un notar public.

Atentie! In situatia in care imobilul pe care se executa investitia nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind executia investitiei si graficul de rambursare a creditului.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

59
Yslarany

4. **Extras din Registrul agricol** – in copie cu stampila primariei si mentiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calitatii de membru al gospodariei agricole,
5. **Copia actului de identitate** pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).
6. **Documente care atesta forma de organizare a solicitantului.**
  - 6.1 **Hotarare judecatoreasca definitiva** pronuntata pe baza actului de constituire si a statutului propriu in cazul Societatilor agricole, insotita de Statutul Societatii agricole;
  - 6.2 **Act constitutiv** pentru Societatea cooperativa agricola.
10. **Declaratie privind incadrarea intreprinderii in categoria intreprinderilor mici si mijlocii** – cf. model disponibil pe pagina web a GAL. Aceasta trebuie sa fie semnata de persoana autorizata sa reprezinte intreprinderea.
11. **Declaratie pe propria raspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis – cf. model disponibil pe pagina web a GAL
14. **Certificat de urbanism pentru investitia propusa prin proiect/ Autorizatie de construire** pentru proiecte care prevad constructii, insotit, daca este cazul, de actul de transfer a dreptului si obligatiilor ce decurg din Certificatul de urbanism si o copie a adresei de instiintare.
15. **Aviz specific privind amplasamentul** si functionarea obiectivului eliberat de ANT pentru constructia/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu functiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 si in conformitate cu Ordonanta de Urgenta nr. 142 din 28 octombrie 2008.
16. **Certificat de clasificare eliberat** de ANT pentru structura de primire turistica cu functiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 si in conformitate cu Ordonanta de Urgenta nr. 142 din 28 octombrie 2008 (in cazul modernizarii/extinderii).
17. **Declaratie pe propria raspundere a solicitantului cu privire la neincadrarea in categoria "firma in dificultate"** (cf. model disponibil pe pagina web a GAL), semnata de persoana autorizata sa reprezinte intreprinderea, conform legii. Declaratia va fi data de toti solicitantii cu exceptia PFA-urilor, intreprinderilor individuale, intreprinderilor familiale si a societatilor cu mai putin de 2 ani fiscali.
18. **Declaratie pe propria raspundere** a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M02 – cf. model disponibil pe pagina web a GAL

Daca solicitantul a beneficiat de servicii de consiliere pe M02– aceste servicii nu vor mai fi incluse in Studiul de fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de finantare si daca se constata dubla finantare, cheltuiala respectiva devine neeligibila.

19. **Declaratie expert contabil** din care sa reiasa ca in anul precedent depunerii Cererii de finantare solicitantul a obtinut venituri de exploatare, veniturile din activitatile agricole reprezentand cel putin 50% din acestea.

23. **Declaratia pe propria raspundere**, formular propriu GAL

24. **Certificat constatator ONRC**

Atentie! Se va depune versiunea de certificat constatator **Fonduri IMM!**

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

25. Pentru verificarea rezonabilitatii preturilor: Oferta/oferte si document/documente care permit verificarea codului CAEN al ofertantului: declaratie pe propria raspundere a ofertantului conform careia codul CAEN al acestuia este in concordanta cu bunurile/servicile oferite sau certificat constatator al ofertantului sau orice alt document conform caruia codul CAEN al ofertantului este in concordanta cu bunurile/servicile oferite

26. Alte documente (dupa caz).

Atentie! In categoria "Alte documente" se incadreaza si Acordul administratorului/custodelui pentru **ariile naturale protejate**, in cazul in care activitate aproposa prin proiect impune. Documentele trebuie sa fie valabile la data depunerii Cererii de finantare, termenul de valabilitate al acestora fiind in conformitate cu legislatia in vigoare.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

Capitolul 10

CONTRACTAREA FONDURILOR

Obiectul Contractului îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant. Solicitantului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, în conformitate cu prevederile documentelor de accesare aferente sub-măsurii 19.2.

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsură ale căror obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de cererea de finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știința GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului National de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020.

De asemenea, în vederea semnării contractelor de finanțare, se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului National de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 / modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare – Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/ Deciziilor de finanțare, în funcție de măsură ale căror obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de cererea de finanțare utilizată.

Documentele care vor fi prezentate de către beneficiarul finanțării, în vederea semnării contractului de finanțare cu AFIR, sunt următoarele:

1. **Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției**
2. **Adresa emisă de bancă/trezorerie** cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea și adresa bancii/trezoreriei și, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).
3. **Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale** emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de reealonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original).
4. **Document emis de DSP județeană** (dacă este cazul) conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info;

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

62
Habrany

5. **Document emis de DSVSA** (daca este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR si ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info
6. **Document emis de ANPM** conform protocolului de colaborare AFIR ANPM-GM:
  - a) Clasarea notificarii (sau)
  - b) Decizia etapei de incadrare ca document final (prin care se precizeaza ca proiectul nu se supune evaluarii impactului asupra mediului si nici evaluarii adecvate) (sau)
  - c) Acord de mediu in cazul in care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului (sau)
  - d) Acord de mediu in cazul evaluarii impactului asupra mediului si de evaluare adecvata, daca este cazul (sau)
  - e) Aviz Natura 2000 pentru proiectele care impun doar evaluare adecvata.

Termenul maxim de prezentare a documentelor emise de ANPM este precizat in notificarea emisa in conformitate cu procedurile aprobate prin ordin al ministrului agriculturii si dezvoltare rurale, termen care curge de la data comunicarii notificarii privind selectia proiectului.

7. **Cazier judiciar** (fara inscrieri privind sanctiuni economico-financiare) al solicitantului si reprezentantului legal, in original, valabil la data incheierii contractului de finantare, in conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.
8. **Cazier fiscal** al solicitantului (in original)
9. **Extras de Carte Funciara pentru informare**, daca este cazul.

Pentru investitiile care prevad constructii-montaj, proiectul tehnic de executie (insotit de graficul de realizare a investitiei, in cazul in care investitia se realizeaza pe baza acestuia) se avizeaza dupa semnarea contractului de finantare de catre AFIR.

De asemenea, pe o perioada de 5 ani de la ultima transa de plata efectuata de Agentie, Beneficiarul se obliga sa:

- respecte si sa mentina criteriile de eligibilitate si de selectie;
- sa nu modifice obiectivele prevazute in SF/DALI/MJ, parte integranta din Contractul si Cererea de finantare;
- sa nu instraineze investitia;
- sa nu isi inceteze activitatea pentru care va fi finantat.

In caz de neprezentare a documentelor de catre Beneficiar, in termenele precizate in Notificarea de selectie, sau in cazul in care acesta se regaseste inregistrat in evidentele AFIR cu debite sau nereguli, Agentia isi rezerva dreptul de a nu incheia Contractul de finantare.

Solicitantii, au obligatia de a depune toate documentele necesare in vederea incheierii contractului de finantare, o singura data (documentele se vor depune centralizat, indiferent de data emiterii), in termenul precizat in notificarea AFIR. **Nedepunerea documentelor obligatorii in termenele prevazute poate conduce la neincheierea contractului de finantare!**

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
sătul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Avand in vedere ca semnarea contractelor de finantare se realizeaza la nivelul Centrului Regional pentru Finantarea Investitiilor Rurale, informatiile prezentate anterior sunt orientative si pot suferi modificari, in functie de prevederile procedurale valabile la nivel de CRFIR la momentul contractarii.

De asemenea, in vederea incheierii contractului de finantare, solicitantii declarati eligibili vor trebui sa prezinte obligatoriu documentele specifice pentru care au atasat copii la cererea de finantare, in original, in vederea verificarii conformitatii.

Verificarea conformitatii documentelor solicitate, in vederea incheierii Contractului de finantare, se va realiza in baza prevederilor Manualului de procedura pentru evaluarea, selectarea si contractarea cererilor de finantare pentru proiecte de investitii, in functie de specificul fiecarui proiect.

Cursul de schimb utilizat se stabileste astfel:

- cursul de schimb euro-leu aplicabil va fi cel valabil la data de 1 ianuarie a anului in care a fost luata decizia de acordare a finantarii, respectiv anul semnarii contractului de finantare, publicat pe pagina web a Bancii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;

In cazul proiectelor pentru care nu s-au incheiat Contracte de finantare, precum si in cazul Contractelor de finantare incetate, beneficiarii pot solicita restituirea cererii de finantare, exemplar copie, in format electronic (CD).

Pe tot parcursul derularii Contractelor de finantare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului daca este semnalata o neregula asupra aplicarii procedurii de evaluare, contractare si implementare ce ridica suspiciuni de fraudă. In cazul in care se constata ca s-a produs o neregula in aceste etape de evaluare si derulare a Contractului de finantare, AFIR poate dispune incetarea valabilitatii angajamentului legal printr-o notificare scrisa din partea AFIR, adresata beneficiarului, fara nicio alta formalitate si fara interventia instantei judecatoresti.

Cererea de Finantare depusa de solicitant, rezultata in urma verificarilor, modificarilor si completarilor efectuate pe parcursul etapei de evaluare si selectie devine obligatorie pentru solicitant. Solicitantul accepta finantarea nerambursabila si se angajeaza sa implementeze corect angajamentele asumate pe propria raspundere.

ATENTIE! Pe durata de valabilitate si monitorizare a contractului de finantare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informatie in masura sa ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenti proiectului.

Odata cu depunerea cererii de finantare, se intelege ca solicitantul isi da acordul in ceea ce priveste publicarea pe site-ul AFIR si pe site-ul GAL a datelor de contact (denumire, adresa, titlu si valoare proiect).

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Capitolul 11

AVANSURILE

Beneficiarii proiectelor de investitii finantate prin Sub-masura 19.2 pot beneficia de plata in avans conform dispozitiilor cap. 8.1 din cadrul PNDR si conform dispozitiilor prevazute, in acest sens, in fisa masurii ale carei obiective sunt atinse prin proiectul propus, cu conditia constituirii unei garantii bancare, a unei garantii echivalente sau a unei polite de asigurare corespunzatoare procentului de 100 % din valoarea avansului, in conformitate cu art. 45 (4) si art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, respectiv art. 23 din OUG nr.49/2015.

Plata avansului aferent contractului de finantare este conditionata de constituirea unei garantii eliberate de o institutie financiara bancara sau nebankara inregistrata in registrul special al Bancii Nationale a Romaniei, in procent de 100% din suma avansului.

Cuquantumul avansului este prevazut in contractul de finantare incheiat intre beneficiar si AFIR. Utilizarea avansului se justifica de catre beneficiar pe baza de documente pana la expirarea duratei de executie a contractului prevazut in contractul de finantare, respectiv la ultima trasa de plata. Garantia prevazuta mai sus trebuie constituita la dispozitia AFIR pentru o perioada de timp mai mare cu 15 zile calendaristice fata de durata de executie a contractului.

Accesarea avansului se va realiza cu respectarea prevederilor legislative si procedurale valabile.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
Împreună creștem
satul românesc

Măsura M4/6A Investiții în activități non-agricole

Capitolul 12

ACHIZITIILE

Beneficiarii prezentei măsuri vor aplica prevederile Manualului operational de achizitii pentru beneficiarii privati ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achizitii pentru beneficiarii privati, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile - anexa la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuția acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

Capitolul 13

TERMENELE LIMITA SI CONDITIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATA A AVANSULUI SI A CELOR AFERENTE TRANSELOR DE PLATA

PRECIZARI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Termene limita:

- Avansul poate fi solicitat de beneficiar pana la depunerea primei Cereri de plata. Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai dupa primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achizitii si numai dupa semnarea contractului de finantare.

Conditii pentru depunerea cererilor de plata a avansului:

- Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans in vederea demararii investitiei in formularul Cererii de Finantare, AFIR poate sa acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibila nerambursabila.
- Plata avansului aferent contractului de finantare este conditionata de constituirea unei garantii eliberate de o institutie financiara bancara sau nebankara inregistrata in registrul special al Bancii Nationale a Romaniei, iar in cazul ONG-urilor si sub forma de polita de asigurare eliberata de o societate de asigurari, autorizata potrivit legislatiei in vigoare, in procent de 100% din suma avansului. *Garantia financiara se depune odata cu Dosarul Cererii de Plata a Avansului.*
- Cuquantumul avansului este prevazut in contractul de finantare incheiat intre beneficiar si AFIR. Garantia financiara este eliberata in cazul in care AFIR constata ca suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contributiei financiare a Uniunii Europene si contributiei publice nationale pentru investitii, depaseste suma avansului.
- Garantia poate fi prezentata de beneficiarii privati si sub forma de polita de asigurare eliberata de o societate de asigurari, autorizata potrivit legislatiei in vigoare.
- Garantia aferenta avansului trebuie constituita la dispozitia AFIR pentru o perioada de timp egala cu durata de executie a contractului si va fi eliberata in cazul in care AFIR constata ca suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contributiei financiare a Uniunii Europene si contributiei publice nationale pentru investitii, depaseste suma avansului.**
- Utilizarea avansului se justifica de catre beneficiar pe baza de documente financiar-fiscale pana la expirarea duratei de executie a contractului prevazut in contractul de finantare, respectiv la ultima transa de plata.
- Beneficiarul care a incasat de la Autoritatea Contractanta plata in avans si solicita prelungirea perioadei maxime de executie aprobate prin contractul de finantare, este obligat inaintea solicitarii prelungirii duratei de executie initiale a contractului sa depuna la Autoritatea Contractanta documentul prin care dovedeste prelungirea valabilitatii Scrisorii de Garantie Bancara/Nebancara, polita de asigurare care sa acopere intreaga perioada de executie solicitata la prelungire.**

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

PRECIZARI REFERITOARE LA TRANSELE DE PLATA

Termene limita:

- Transele de plata vor respecta planificarea din cadrul Declaratiile de esalonare - formular AP 0.1L. In situatia in care planificarea initiala a transelelor de plata sufera modificari, beneficiarul va depune o Declaratiile de esalonare rectificata, cu respectarea Instructiuni de plata anexa la contractul de finantare.

Important! Pentru toate proiectele depuse in cadrului apelului de selectie nr.1/2021 lansat pe masura M4/6A, se vor respecta urmatoarele prevederi:

- termenul maxim de finalizare a proiectelor este **31.12.2023**;
- termenul maxim de depunere a ultimei cereri de plata este **30.09.2023**.

Conditii pentru depunerea cererilor de plata (transele de plata):

- In etapa de autorizare a platilor, toate cererile de plata trebuie sa fie depuse la GAL pentru efectuarea conformitatii, iar ulterior, la dosarul cererii de plata GAL va atasa si fisa de verificare a conformitatii emisa de GAL.
- Beneficiarii au obligatia de a depune la GAL si la AFIR Declaratiile de esalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului de finantare cu modificarile si completarile ulterioare si anexele la acesta.
- Pentru depunerea primului dosar de plata, se vor avea in vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificarile si completarile ulterioare, in vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plata.
- Dosarul Cererii de Plata (DCP) se depune initial la GAL, in original – 1 exemplar, pe suport de hartie, la care se ataseaza pe suport magnetic (copie – 1 exemplar) documentele intocmite de beneficiar. Dupa verificarea de catre GAL, beneficiarul depune documentatia insotita de Fisa de verificare a conformitatii DCP emisa de catre GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – in functie de tipul de proiect).
- In cazul in care cererea de plata este declarata „neconforma” de doua ori de catre GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestatie. In acest caz, contestatia va fi analizata de catre alti doi experti din cadrul GAL decat cei care au verificat initial conformitatea dosarului cerere de plata. Daca in urma analizarii contestatiei, viza GAL-ului ramane „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestatia catre AFIR. Depunerea contestatiei se va realiza la structura teritoriala a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabila de derularea contractului de finantare. GAL se va asigura de faptul ca verificarea conformitatii dosarelor de plata la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestatiilor si solutionarea acestora (daca este cazul) respecta incadrarea in termenul maxim de depunere a dosarului de plata la AFIR.
- Dosarul Cererii de Plata trebuie sa cuprinda documentele justificative prevazute in Instructiunile de plata (anexa la Contractul de finantare), care se regasesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.madr.ro.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

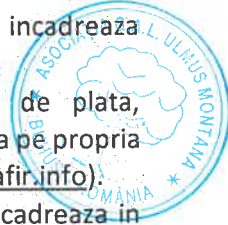

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- Pentru proiectele aferente Sub-masurii 19.2, pentru toate etapele, verificarile se realizeaza in baza prevederilor procedurale si formularelor aferente sub-masurii in care se incadreaza scopul proiectului finantat, conform codului contractului de finantare.
- Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plata, Identificarea financiara, Declaratia de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declaratia pe propria raspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).
- Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita daca beneficiarul se incadreaza in prevederile OUG nr. 49/2015 si a solicitat modificarea corespunzatoare a Contractului de finantare, conform dispozitiilor Manualului de procedura si a Ghidului de implementare.
- Pentru toate cererile de plata, dupa primirea de la AFIR a Notificarii cu privire la confirmarea platii, in termen de maximum 5 zile lucratoare, beneficiarul are obligatia de a informa GAL cu privire la sumele autorizate si rambursate in cadrul proiectului.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

69
Yobaru

Capitolul 14

MONITORIZAREA PROIECTULUI

Activele corporale si necorporale rezultate din implementarea proiectelor finantate prin LEADER, trebuie sa fie incluse in categoria activelor proprii ale beneficiarului si sa fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finantare nerambursabila pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plati.

Pe durata de valabilitate a Contractului de finantare, beneficiarul trebuie sa puna la dispozitia GAL toate informatiile solicitate pentru realizarea monitorizarii si verificarii proiectului. Perioada de monitorizare a proiectului si obligatiile beneficiarului privind investitia pentru care a primit sprijin vor avea in vedere, de asemenea, prevederile din contractul de finantare.

Prezentul ghid al solicitantului se completeaza cu prevederile urmatoarelor documente:

- Programul National pentru Dezvoltare Rurala 2014-2020
- Ghidul solicitantului pe SM 19.2 Sprijin pentru implementarea actiunilor in cadrul strategiei de dezvoltare locala, cu toate anexele aferente;
- Regulamentul (UE) 1303/2013 din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispozitii comune privind Fondul european de dezvoltare regionala, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurala si Fondul european pentru pescuit si afaceri maritime, precum si de stabilire a unor dispozitii generale privind Fondul european de dezvoltare regionala, Fondul social european, Fondul de coeziune si Fondul european pentru pescuit si afaceri maritime si de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului;
- Regulamentul (UE) 1305/2013 din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurala acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurala (FEADR) si de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;
- Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European Si al Consiliului privind finantarea, gestionarea si monitorizarea politicii agricole comune si de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 si (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European si al Consiliului de stabilire a unor norme privind platile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin in cadrul politicii agricole comune si de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului si a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificarile si completarile ulterioare; Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European si al Consiliului de stabilire a anumitor dispozitii tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurala acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurala (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European si al Consiliului in ceea ce priveste resursele si repartizarea acestora pentru anul 2014 si de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului si a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 si (UE) nr.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
Împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- 1308/2013 ale Parlamentului European si ale Consiliului in ceea ce priveste aplicarea acestora in anul 2014, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Regulamentul delegat (UE) 807/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurala acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurala (FEADR) si de introducerea a unor dispozitii tranzitorii;
  - Regulamentul (UE) 808/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurala acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurala (FEADR);
  - Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European si al Consiliului in ceea ce priveste sistemul integrat de administrare si control, masurile de dezvoltare rurala si ecoconditionalitatea, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European si al Consiliului in ceea ce priveste agentiile de plati si alte organisme, gestiunea financiara, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare si transparenta, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Regulamentul (UE) 1407/2013 din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 si 108 din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
  - Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microintreprinderilor si a intreprinderilor mici si mijlocii;
  - Hotararea nr. 907/2016 privind etapele de elaborare si continutul-cadru al documentatiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investitii finantate din fonduri publice
  - HG nr.363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investitii finantate din fonduri publice
  - Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unitatilor economice de stat ca regii autonome si societati comerciale, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Legea nr. 31/1990 privind societatile comerciale – Republicare, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Legea nr. 82/ 1991 a contabilitatii – Republicare, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Legea nr.160/1998 pentru organizarea si exercitarea profesiei de medic veterinar;
  - Legea nr. 36/1991 privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Legea nr. 227/ 2015 privind Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedura fiscala, cu modificarile si completarile ulterioare;
  - Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea infiintarii si dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii, cu modificarile si completarile ulterioare;

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalitatilor la inregistrarea in registrul comertului a persoanelor fizice, asociatiilor familiale si persoanelor juridice, inregistrarea fiscala a acestora, precum si la autorizarea functionarii persoanelor juridice, cu modificarile si completarile ulterioare
- Legea nr.566/2004 a cooperatiei agricole, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea nr.1/2005 privind organizarea si functionarea cooperatiei, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea nr.85/2006 privind procedurile de prevenire a insolventei si de insolventa, cu modificarile si completarile ulterioare.
- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfasurarea activitatilor economice de catre persoanele fizice autorizate, intreprinderile individuale si intreprinderile familiale, cu modificarile si completarile ulterioare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.182/2016;
- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national Sectiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobata prin Legea 190/2009, cu modificarile si completarile ulterioare.
- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea infiintarii si dezvoltarii microintreprinderilor de catre intreprinzatorii debutanti in afaceri, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea si sanctionarea neregulilor aparute in obtinerea si utilizarea fondurilor europene si/sau a fondurilor publice nationale aferente acestora, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiara a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit si politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum si a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 si pentru modificarea si completarea unor acte normative din domeniul garantarii, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.56/2016;
- Hotararea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare si continutul-cadru al documentatiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investitii finantate din fonduri publice;
- Hotararea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Hotararea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a masurilor programului national de dezvoltare rurala cofinantate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si de la bugetul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Hotararea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare si continutul-cadru al documentatiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investitii finantate din fonduri publice;
- Hotararea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificarile si completarile ulterioare;

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- Hotararea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a masurilor programului national de dezvoltare rurala cofinantate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si de la bugetul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de inregistrare si controlul oficial al unitatilor in care se desfasoara activitati de asistenta medicalveterinara.
- Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declaratiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanta, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de inregistrare/autorizare sanitar-veterinara a unitatilor/centrelor de colectare/exploatare de origine si a mijloacelor de transport din domeniul sanatatii si al bunastarii animalelor, a unitatilor implicate in depozitarea si neutralizarea subproduselor de origine animala care nu sunt destinate consumului uman si a produselor procesate, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, in vederea accesarii masurilor reglementate de politica agricola comuna, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificarile si completarile ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;
- Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de intocmirea si depunerea situatiilor financiare anuale si a raportarilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitatile teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Hotararea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentatiilor de urbanism privind zone si statii turistice si a documentatiilor tehnice privind constructii din domeniul turismului
- Ordinul ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu functiuni de cazare si alimentatie publica, a licentelor si brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul presedintelui Autoritatii Nationale pentru Turism nr. 65/2013;
- Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microintreprinderilor si intreprinderilor mici din spatiul rural pentru infiintarea si dezvoltarea activitatilor economice neagricole", cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare al procesului de selectie si al procesului de verificare a contestatiilor pentru proiectele aferente masurilor din PNDR 2014-2020;
- Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere in aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificarile ulterioare;

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
SI DEZVOLTARII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Masura M4/6A Investitii in activitati non-agricole

- Ordinul MEF nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului si continutului unor formulare prevazute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Avizul Consiliului Concurentei nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microintreprinderilor si intreprinderilor mici din spatiul rural pentru infiintarea si dezvoltarea activitatilor economice neagricole.

Informatiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate in scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza in mod gratuit si doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.